

Postbus 8 3300 AA Dordrecht

De minister van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties
Mevrouw dr. G. Ter Horst
Postbus20011
2500 EA Den Haag

Bezoekadres
Spuiboulevard 300
3311 GR Dordrecht

Telefoon 078-6396100
Fax 078-6396765
E-mail MS.Knol@dordrecht.nl

Behandeld door M.S. Knol-de Jong
Onderwerp Onderzoeksrapport "Bestuur, recht en veiligheid

Datum 6 november 2007
Ons kenmerk Ba/Mk

Geachte mevrouw Ter Horst,

Met genoegen bied ik u hierbij aan het onderzoeksrapport "***Bestuur, recht en veiligheid: bestuursrechtelijke bevoegdheden voor openbare ordehandhaving en terrorismebestrijding***".

Het onderzoek is in uw opdracht verricht door het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement, de Erasmusuniversiteit Rotterdam en de Universiteit Utrecht. Centraal in het onderzoek staan de bestuurlijke en bestuursrechtelijke bevoegdheden inzake de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Met name het laatste decennium zijn de bevoegdheden van de burgemeester op het terrein van openbare orde en veiligheid uitgebreid (bestuurlijke ophouding, cameratoezicht, preventief fouilleren). Nieuwe bevoegdheden van de burgemeester volgens het wetsvoorstel Tijdelijk huisverbod en het wetsvoorstel Maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast zijn in aantocht. Ook de wetgeving inzake terrorismebestrijding heeft een vlucht genomen. Hoewel het primaat bij de aanpak van terrorisme bij het Openbaar Ministerie berust en daartoe de strafrechtelijke bevoegdheden de afgelopen jaren zijn uitgebreid, zijn in het wetsvoorstel Bestuurlijke maatregelen nationale veiligheid op dit vlak ook bestuurlijke bevoegdheden gecreëerd. Voor de positie van de burgemeester is steeds meer de vraag relevant of hij niet op het exclusieve terrein van de officier van justitie komt. Waar houdt de rol van het bestuur op en waar begint die van OM? In het Bestuursakkoord van 4 juni 2007 hebben Rijk en VNG afgesproken dat in dit najaar gezamenlijk wordt gewerkt aan een visie op de openbare ordebevoegdheden van de burgemeester en, buiten de al lopende en aangekondigde voorstellen, geen nieuwe bevoegdheden worden geïntroduceerd totdat deze visie is ontwikkeld. Dit sluit aan bij het pleidooi van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters dat zich vorig jaar voorstander toonde van een gedegen verkenning van bestaande openbare ordebevoegdheden en de grenzen met het strafrecht alvorens tot uitbreiding van bevoegdheden wordt gekomen.

Het rapport geeft de resultaten weer van onderzoek naar de toereikendheid van bestaande en op stapel staande nieuwe bevoegdheden op het terrein van openbare ordehandhaving en terrorismebestrijding. Daarnaast verschaft het onderzoek aanknopingspunten om te komen tot meer samenhang in de (visie op) bevoegdheden van de burgemeester op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Naar mijn oordeel biedt het rapport voor het verkrijgen van inzicht in de OOV-portefeuille van de burgemeester en voor de ontwikkeling van de visie daarop waardevolle resultaten en aanknopingspunten. Bijzonder nuttig is bijvoorbeeld de beschrijving van de diverse bestaande en op stapel staande bestuurlijke bevoegdheden, alsook de mogelijke situaties, waarin ze kunnen worden toegepast. Voor de praktijk levert het rapport daarmee veel bruikbare handvatten op, die ook voor de verdere professionalisering van het burgemeestersambt hun dienst zeker zullen kunnen bewijzen.

Uit het onderzoek blijkt dat de praktijk uitgaat van een pragmatische benadering van bestuur en OM, die op basis van gelijkwaardigheid in de driehoek, een maatwerkoplossing zoeken. De huidige en genoemde nieuwe bevoegdheden zijn volgens het veld over het algemeen voldoende om de bestaande problemen of potentieel dreigende problemen adequaat op te lossen. Een intensieve uitbreiding is volgens de onderzoekers niet noodzakelijk, behoudens enkele uitzonderingen. Zo achten zij een aparte uithuiszittingsbevoegdheid van de burgemeester – toe te passen na overleg in de driehoek met de officier van justitie in de driehoek – voor de “aso-gevallen” denkbaar. Voorts doen de onderzoekers de aanbeveling om bestaande bevoegdheden, zoals bestuurlijke ophouding en preventief fouilleren op wapens - wat ik zelf zou willen noemen – “door te ontwikkelen”. Dit voorstel sluit aan bij een gerezen praktische behoefte. De onderzoekers doen daarnaast voorstellen om meer samenhang, ordening en structuur te krijgen in de bevoegdheden. Zij zijn voorstander van een Wet OOV.

Ter begeleiding van het onderzoek heeft een begeleidingscommissie gefunctioneerd. Deze “begeleidingscommissie onderzoek bestuurlijke maatregelen veiligheid” is door uw ambtsvoorganger bij besluit van 22 februari 2007 (Stcrt. 28 februari 2007, nr. 42) ingesteld. Hoewel het onderzoek primair een bestuurlijke en bestuursrechtelijke invalshoek had – met een focus op het bestuur - was de commissie, gelet op de omvang van de problematiek, breed samengesteld met vertegenwoordigers vanuit bestuur, politie, Openbaar Ministerie en (staats-, bestuurs-, en strafrechts)wetenschap. Van de commissie hebben ook vertegenwoordigers van BZK en Justitie deel uitgemaakt. De bijeenkomsten van de begeleidingscommissie waren bijzonder inspirerend en waardevol.

De gehele inhoud van het onderzoeksrapport – dus ook de conclusies en aanbevelingen - behoort tot de verantwoordelijkheid van de onderzoekers. Over de conclusies en aanbevelingen van de onderzoekers is binnen de commissie indringend gesproken. Op één van de aanbevelingen ga ik echter nader in. Dit betreft de aanbeveling van de onderzoekers om in de bestuurlijke bevoegdheden samenhang, ordening en structuur aan te brengen via een Wet OOV. De onderzoekers geven aan ook de bestuurlijke bevoegdheden met betrekking tot terrorisme-bestrijding in een dergelijke wet te willen onder te brengen (zie pag. 176 van het rapport). Dit onderdeel van het rapport heeft binnen de commissie tot fundamentele kritiek geleid.. De vertegenwoordigers van het ministerie van Justitie en het Openbaar Ministerie waren van mening dat het niet passend was deze aanbeveling omtrent een Wet OOV in het rapport op te nemen, nu deze aanbeveling niet steunt op de bevindingen van het onderzoek, zoals opgenomen in de laatste versie die is besproken in de begeleidingscommissie. Deze aanbeveling gaat naar hun mening voorts voorbij aan gevolgen voor nog in werking tredende en bestaande wetgeving, de gevolgen voor de uitvoering en andere aspecten. Zij menen dat zij, als lid van de begeleidingscommissie die tot taak heeft de kwaliteit van

het onderzoek te bewaken, en te beoordelen of het onderzoek op adequate wijze is volbracht, gehouden waren de vorenstaande aantekening te maken.

Bij de te ontwikkelen visie zullen de conclusies en aanbevelingen van het onderzoeksrapport, ook op het gebied van een mogelijke Wet OOV, vanzelfsprekend betrokken worden. Het leek mij daarom goed de fundamentele bezwaren van deze leden tegen de betreffende passages onder uw aandacht te brengen.

De Voorzitter van de Begeleidingscommissie Onderzoek Bestuurlijke Maatregelen Veiligheid,

De burgemeester van Dordrecht,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'R.J.G. Bandell', written in a cursive style.

R.J.G. Bandell

